

המגוון הביולוגי-

נחלי החוף

חובבת מים

קנה מצוי

נימפאה תכולה

שחריה הנחלים

עגיר הנחלים

צפרדע נחלים

ישחור (גלמים)

סוף מצוי

ברכיה

צב ביצה

שפירית בוגרת

פסל הדוש

זחל שפירית

לבנון הירקון

הנחל הוא בית גידול המורכב מאגן ההיקוות, אליו נאספים המים, ומאפיק הנחל, בו המים ממשיכים וזורמים לים או לאגם. הנחלים, בשונה ממקווי מים אחרים, דוגמת אגמים או שלוליות, מתאפיינים בתנועה דו כיוונית של המים - מהמעלה אל המורד. המשמעות היא, כי איכות המים והפעולות הנעשות במעלה הנחל ובאגן הניקוז משפיעות על מורדו ואילו למורד הנחל השפעה קטנה יותר על המעלה. למרות שתכונותיהם הייחודיות של הנחלים מגבירות את רגישותם ופגיעותם האקולוגית, הן מקנות להם יכולת שיקום מהירה יחסית, כאשר מוסר גורם הפרעה.

בשנים האחרונות נעשים ניסיונות בלתי פוסקים להשבת הנימפאה התכולה לירקון על ידי הגנים הבוטניים של אוניברסיטת תל-אביב.

שמורת עין אפק

קולחים מוזרמים אל נחל הנעמן

שפכים מוזרמים אל נחל הקישון

התייבשות במעלה נחל הירקון

פעולות שיקום בנחל אלכסנדר

יחסי גומלין בין האדם לנחלים וסביבתם

כיום מרבית נחלי ישראל מזדהמים. מאז שנות החמישים, נשאבים מי הנחלים לשימושים חקלאיים, עירוניים ותעשייתיים, ומוזרמים בהם קולחים ושפכים באיכויות נמוכות מהמגזר העירוני והתעשייתי. בנוסף, חומרי הדברה ודשן חקלאיים נשטפים מהסביבה ומתנקזים אל הנחל. השילוב של ייבוש הנחל וזיהומו גורמים לשינויים במבנה ובתפקוד האקולוגי של הנחל ופוגעים בחי ובצומח במי הנחל ובגדותיו.

בשנים האחרונות פועלים גופים לשיקום נחלי ישראל.

המנהלה לשיקום נחלי ישראל יחד עם המשרד לאיכות הסביבה, עוסקים במניעה של חדירת זיהום לנחלים, בהסדרת אפיקים והבטחת מקורות המים. מדענים ממוסדות מחקר בארץ מסייעים בקביעת איכויות המים וכמויות המים הנדרשות על מנת להבטיח התאוששות הנחלים וקיום מערכת אקולוגית עשירה של חי וצומח.

עוד על קמפוס טבע
www.campusceva.tau.ac.il

מידע על פעילות המשרד לאיכות הסביבה
www.sviva.gov.il

להזמנת פעילות בקמפוס טבע 03-6406148

זהוהם הירקון ואיחעי התייבשות תכופים גרמו לצמצום אכולסיית דג הלבנון. עד כדי סף הכחדה. בניסיון לשמר את הדג נאספו פרטים של הלבנון מנחל הירקון והועברו לגן הזואולוגי באוניברסיטת תל אביב, לגרעין רבייה, וממנו הושבו פרטים חזרה לנחל.